

Česká školní inspekce
Ústecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Straškov – Vodochody, okres Litoměřice

411 84 Straškov – Vodochody 168

Identifikátor školy: 600 081 168

Termín konání inspekce: 25. – 27. duben 2005

Čj:	f2-1037/05-1351
Signatura	of2ay135

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Na základě usnesení zastupitelstva Obce Straškov - Vodochody ze dne 21. 10. 2002, čj. 23/2002 byla s účinností od 1. ledna 2003 zřízena příspěvková organizace pod názvem **Mateřská škola Straškov - Vodochody, okres Litoměřice**. Zřizovatelem příspěvkové organizace je Obec Straškov - Vodochody se sídlem Straškov - Vodochody 2, PSČ 411 84. Příspěvková organizace byla zřízena na dobu neurčitou a statutárním orgánem je ředitelka mateřské školy. Mateřská škola (dále jen MŠ) má 1 třídu, plánovaná kapacita školy je 28 dětí, shodný počet dětí byl zapsán pro školní rok 2004/2005 i uváděn v zahajovacím výkazu MŠ dle stavu k 30. 9. 2004. Délka provozu byla stanovena od 6:15 do 16:00 hodin

PŘEDMĚT INSPEKCE

Personální a materiálně technické podmínky, průběh a výsledky předškolního vzdělávání v mateřské škole.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací činnosti zajišťují dvě zkušené učitelky včetně ředitelky školy (dlouhodobá praxe na úseku předškolního vzdělávání). Doklady o dosaženém vzdělání, podle kterých by bylo možné posoudit jejich odbornou a pedagogickou způsobilost, nebyly ve škole k dispozici. Stanovený rozsah přímé výchovné práce pedagogů je rozložen tak, aby zajistil celodenní provoz školy i pedagogickou činnost. Méně funkční je pak rozložení přímé pedagogické činnosti u ředitelky školy, kdy nástupy či ukončení služeb zasahují do průběhu plnění pobytu dětí venku. Pro další činnosti (např. řízení) je v časovém rozvržení pamatováno cca denně pouze jednou hodinou.

Organizace činnosti a provozu školy směrem k zaměstnancům je stanovena formálně v *Organizačním řádu*. Z jeho ustanovení není zřejmý styl řízení příspěvkové organizace (např. uváděn zřizovatel Krajský úřad, ne obec, nejasná organizační struktura, nesprávné citace zákonů aj.), chybí informace o platnosti tohoto dokumentu, projednání a kdo jej vydal. Povinnosti jednotlivých pracovníků jsou písemně stanoveny, ne však přizpůsobeny skutečné potřebě provozu (odpovědnost za svěřené úseky, míra zastupování, organizace provozu při vyšším počtu přítomných dětí aj.). Informace uvnitř školy jsou poskytovány v potřebné šíři, většinou však v osobním kontaktu a zčásti na pracovních poradách. Zápisy z porad byly doloženy pouze za šk. rok 2004/2005. Dokumentace k organizaci provozu je vedena nesoustavně, část má ředitelka školy doma (údajně ji připravuje).

Vedení pracovníků je založeno na vzájemné spolupráci k zajištění chodu školy. Kritéria pro hodnocení jsou stanovena ve vnitřním mzdovém předpisu, v praxi však nejsou příliš využívána. Ředitelka školy nemá vytvořen účinný systém kontroly, kontrola pedagogické činnosti je formální. Odpovědnost za řízení MŠ, zvláště pak funkční zpětná vazba v návaznosti na výchovně vzdělávací proces a jeho kvalitu, nefunguje.

V oblasti dalšího vzdělávání učitelů byla pozornost zaměřena především na problematiku řízení příspěvkové organizace. Těchto akcí se účastnila ředitelka školy, uplatnění poznatků v praxi se výrazně neprojevuje. Systém vzdělávání vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu není stanoven, výběr akcí je více náhodný a nerovnoměrný (učitelka se účastnila

pouze základního uživatelského kurzu pro PC).

Personální podmínky předškolního vzdělávání jsou celkově hodnoceny jako vyhovující.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Mateřská škola sídlí v jednopodlažní budově, její vzhled působí udržovaně. Školní zahrada, která budovu obklopuje, neposkytuje dobré podmínky pro realizaci pobytu dětí venku a dle sdělení ředitelky se pro tento stav dlouhodobě nevyužívá. Jako náhradní prostor po pohybové vyžití dětí se nabízí dětské hřiště, které s pozemkem školy bezprostředně sousedí. To, že dětské hřiště využívá MŠ velmi málo, se stalo středem zájmu kritiky ze strany rodičovské veřejnosti. V anonymním dotazníku pro rodiče, který byl zadán v průběhu inspekce, se k této otázce negativně vyjádřila většina dotázaných.

Vnitřní uspořádání i estetika prostředí je dána technickými a prostorovými podmínkami budovy. Členění místností je účelné a umožňuje dětem snadnou orientaci i samostatnost při sebeoslužných činnostech. Třída a herna jsou vzájemně propojeny, na ně navazuje šatna dětí, přípravná jídel a zdravotně hygienické zařízení pro děti. Prostor umývárny a sociálního zařízení pro děti je nové a dobře udržované. Jedinou nevýhodou je, že ručníky, které děti při mytí používají, nejsou označeny značkou dítěte (může dojít snadno k záměně) a děti nemají k dispozici svoje hřebeny. Prostor třídy je předělen nábytkovou stěnou a tato část je využívána jako místnost pro odpočinek dětí. Kancelář ředitelky, která slouží zároveň jako šatna pro zaměstnance, je průchozí místností (sousedí s šatnou dětí a třídou) a z hlediska pracovních podmínek není toto uspořádání příliš vhodné. Vybavení MŠ je postupně inovováno, nově byly pořízeny pracovní stolky a židle pro děti, koberec, učební pomůcky. Hračky a učební pomůcky jsou umístěny v dosahu dětí, skladba odpovídá věkovému složení třídy, jejich množství děti nijak neomezuje v herních činnostech. Ve vybavení dále nechybí pomůcky pro hudební, pracovní a výtvarné činnosti, velmi dobrá je nabídka obrazového materiálu a knih (atlasy, naučná dětská literatura). Jedinou nevýhodou posledně zmiňovaných je jejich umístění a děti k nim mají ztížený přístup. Věcné prostředí působí zabydleným dojmem. Rezervou zůstává výraznější využívání pomůcek pro tělovýchovné činnosti (relaxační míčkový bazén, vnitřní skluzavka) nebo pomůcky pro pracovní manipulační a hudební činnosti (pískovničky, konstruktivní stavebnice, klavír, hudební nástroje aj.).

Technické vybavení MŠ (televizor, video, HIFI věž) je funkční a odpovídá potřebám školy. Časté využívání této techniky, zvláště pak sledování TV pořadů a videa negativně hodnotila většina rodičů prostřednictvím odpovědí v zadaném dotazníku. Inspekce z předložené dokumentace (Přehled výchovné práce), toto v obsahu výchovně vzdělávací činnosti ve zvýšené míře nezaznamenala. Z informační techniky škola vlastní počítač a tiskárnu (v době inspekce toto vybavení ve škole nebylo, dle vlastního sdělení ho má ředitelka doma). Využívání informační techniky ke zdokonalení administrativy, získávání informací pomocí internetu či využívání elektronické pošty je ze strany pedagogů mizivé. Ve spolupráci se zřizovatelem jsou plánovány potřebné opravy a rekonstrukce objektu včetně inovace vybavení školy.

Materiálně technické podmínky jsou pro potřeby předškolního vzdělávání v celkovém pohledu hodnoceny jako velmi dobré. Nedostatky jsou v efektivnosti využívání pořízených pomůcek a vybavení MŠ.

Vzdělávací program

Školní vzdělávací program je uváděn do praxe pod názvem „**Učíme se hrou**“. Obecně deklarované cíle jsou v souladu s principy *Rámcového programu pro předškolní vzdělávání*, značné rozdíly jsou pak v rozpracování obsahové části. Pro zpracování třídního vzdělávacího programu jsou definována témata na měsíc, forma plánování a dílčí cíle dle jednotlivých rozvojových oblastí. Chybí však důkladná analýza předcházejícího období s ohledem na složení třídy, nejasný je způsob evaluace či zjišťování výsledků vzdělávání i individuálních pokroků dětí (odklady školní docházky). Program sám o sobě je málo identický a nevyjadřuje současnou pozici školy, chybí systémová provázanost.

Podkladová dokumentace k evidenci dětí (evidenční list, přihláška, rozhodnutí o přijetí do MŠ) je shodná s počtem vykazovaných dětí v zahajovacím výkazu MŠ dle stavu k 30. 9. 2004. Evidence průběhu a ukončení docházky dětí je vedena s nedostatky. Škola prokazatelným způsobem nedoložila řádné omluvení dlouhodobé nepřítomnosti dítěte v MŠ, rovněž tak je to v případě ukončení docházky. Vyšší počet zapsaných dětí ve třídě byl upraven ředitelkou MŠ výjimkou z počtu dětí, souhlasné stanovisko vyslovil zřizovatel i Krajský úřad Ústeckého kraje. Denní obsah vzdělávacích aktivit je zaznamenáván do „*Přehledu výchovné práce*“, vypovídací hodnota zápisů ne vždy plně vystihuje tematické zaměření programu. V průběhu inspekce byla kontrolována další povinná dokumentace – rozpisy přímé výchovné práce pedagogických pracovníků MŠ, kniha úrazů, školní řád MŠ, zápisy z pedagogických rad konaných ve školním roce 2004/2005. Z vyžádané dokumentace nebyla předložena personální dokumentace pracovníků MŠ.

K posouzení kvality výchovně vzdělávací práce školy nejsou nastaveny funkční mechanismy. Frekvence hospitací je nízká, zápisy mají popisný charakter, pro důkladný rozbor chybí věcné argumenty, analýza naplňování cílů programu MŠ není prováděna. Kontrola pedagogické činnosti se takto jeví jako formální a neúčinná.

Organizace výchovně vzdělávací práce v MŠ je dána v přijatém režimu dne. V uspořádání života dětí a organizaci dne v MŠ jsou sledovány psychohygienické požadavky provozu. Pevně je stanovena základní péče (3 hodinové intervaly mezi jídlem, 2 hodinový čas pro pobyt venku, scházení a rozcházení dětí aj.), otevřen je prostor pro spontánní a řízené činnosti. V průběhu inspekce bylo zjištěno, že z důvodu realizace nabízených aktivit je významně krácen čas pro pobyt venku (výuka anglického jazyka cizím lektorem zasahuje jak do pobytu venku, tak i do plnění programu školy). V základních pravidlech školy je akceptace adaptačního procesu při začátku docházky dítěte do MŠ, realizace pitného režimu a přizpůsobení délky spánku či odpočinku dle individuální potřeby dítěte. Školní řád vymezuje organizaci provozu, povinnosti rodičů směrem ke škole a částečně i jejich pravomoce. Vnější informační systém směrem k rodičovské veřejnosti je založen pouze na zveřejnění výše jmenovaných dokumentů. V době inspekce nebyly zveřejněny informace o programu školy, obsah vzdělávacích činností byl prezentován pouze nabídkou básní, které se děti naučily a vystavenými výtvarnými pracemi. Organizování dalších společných akcí (třídní schůzky, besídky pro rodiče, společné akce školy s rodiči aj.), které by vedly k prohloubení spolupráce a v neposlední řadě i k vzájemné informovanosti, dobře nefunguje. Úroveň spolupráce školy s rodinou, informovanost o dění v MŠ, to byla oblast, kterou rodiče v předložené dotazníkové akci hodnotili negativně. Klima uvnitř školy působí pohodovým dojmem, vzájemné vztahy v kolektivu dětí mezi sebou i s učitelkami jsou přátelské.

Průběh a výsledky předškolního vzdělávání

Ke sledování a vyhodnocení průběhu a výsledků vzdělávání v MŠ bylo využito hospitací v denním bloku činností, byla sledována funkčnost nastavených režimových momentů v uspořádání dne v MŠ a zadán anonymní dotazník pro rodiče, který směřoval k hodnocení práce MŠ. Nedílnou součástí byly i neformální rozhovory s pedagogy a vyhodnocení funkčnosti plánování ve vzdělávací oblasti.

Spontánní a řízené činnosti

Promyšlenost plánování i bezprostřední příprava spontánních činností upřednostňuje převážně volný výběr herních činností. Toto potvrdil první den inspekce (inspekce neohlášena), kdy učitelka nabídla dětem pouze činnosti u stolečků, seberealizace dětí byla omezena na výtvarný projev a manipulační hry, v práci učitelky převažovala velká improvizace. V dalších dnech byl program herních činností diametrálně odlišný. Hry byly velmi dobře připravené, nechyběla materiální podpora a funkční motivace. Děti mohly ve hře uplatnit své zkušenosti a zážitky z prožitých situací (zážitky z pouti, pálení čarodějnic), byly uplatněny prvky konstruktivní spolupráce a tvořivost. Produktů her je však málo využíváno pro další činnosti dětí, mnohdy z důvodu připravit prostory pro pohybovou činnost. Připravenost a podnětnost prostředí je zajištěna stálými nabídkami (pokojíček, kuchyňka, dopravní park, kadeřnictví, relaxační bazén), chybí výraznější nabídka k dalším tvořivým činnostem jako jsou koutky s neživou přírodou, objevování a experimentování, či funkční využití dětské naučné literatury. Ke stimulaci dětí bylo využíváno průběžného hodnocení, oceněna byla snaha o dokončení činnosti či vlastní nápad. Závěrečné hodnocení, pokud bylo uplatňováno, mělo spíše formální charakter a to v podobě paušálních pochval.

Plánování vzdělávacích činností je dáno tematickými celky, které jsou zpracovány vždy na měsíc. Chybou je, že tyto tematické celky nejsou inovovány na skutečné dění či na aktuální složení třídy. Příkladem toho je název tematického celku na měsíc duben - „*Velikonoční tajemství*“ (příprava na velikonoce a vlastní realizace probíhala už v měsíci březnu), kdy z takto sestaveného plánu měly učitelky možnost realizovat pouze jeho polovinu. Nejasné je zpracování očekávaných kompetencí dětí a náznaků diferenciací požadavků ke konkrétnímu složení třídy. V tomto směru se jeví přístup k plánování spíše formální, chybí průběžné vyhodnocování. Mimo prvního dne (vše podřízeno výuce anglického jazyka lektorem) byla organizace řízených činností dobře promyšlena včetně obsahové náplně a materiální podpory. Tematicky řízené činnosti navazovaly na předchozí poznatky či zážitky dětí, upřednostněna byla práce vždy s celou skupinou. Vyšší efektivitu snižovalo přílišné dominantní postavení učitelky s převahou verbálního projevu. Silné emoční prožívání však vedlo děti k aktivní spolupráci, bezproblémová byla komunikace uvnitř dětského kolektivu. Uzavřenost kladených otázek ne vždy evokovala děti k souvislému mluvnímému projevu, podporován je však dialog, pravidla zatím nejsou příliš u dětí zažitá. Rezervy zůstávají v efektivnosti využití pomůcek pro hudební činnosti (klavír nebyl použit vůbec). Pedagogický styl, jakým jsou děti vedeny, je podporující, k dětem se učitelky chovají přátelsky a mají pochopení pro jejich potřeby.

Průběh sledovaných spontánních činností je hodnocen stupněm dobrým.

Průběh sledovaných řízených činností je hodnocen stupněm dobrým.

Průběhové výsledky vzdělávací činnosti

V rámci provedené inspekce byly zaznamenány některé průběhové výsledky dětí a část z nich lze označit zvláště u nejstarších dětí jako vžitě :

- Zvládají základní pohybové dovednosti včetně jemné, hrubé motoriky i prostorovou orientaci
- Jsou přiměřeně soběstačné v oblékání, zvládají osobní hygienu, samostatně jsou při přípravě stolování a méně pak v sebeobsluze při stravování
- Dovedou uplatnit základní společenské návyky
- Přirozeně komunikují se svým okolím
- Zvládají nazpaměť krátké texty a písničky
- Mají základní povědomí v oblasti elementárních matematických souvislostí, zvládají číselnou řadu, třídění
- Mají obecné poznatky o místě, kde žijí, kladný vztah k přírodě

Celkové hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

V celkovém posouzení jsou průběh a výsledky vzdělávání poskytované mateřskou školou hodnoceny stupněm dobrým.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Názorový pohled rodičů, získaný na základě zadaného anonymního dotazníku (rozdáno 23 dotazníků, vráceno zpět 21) „Dotazník pro rodiče mateřské školy“ a to v průběhu konané inspekce :

V převážné většině se rodiče **kladně** vyjádřili k obsahu výchovně vzdělávací práce v MŠ ((66,7% z dotázaných), k řádu MŠ (90%), k organizačně provozním záležitostem (71,4%), k poradenství MŠ (62%), k zohlednění potřeb dětí (71%), k prostorovým podmínkám a materiálně technickému vybavení MŠ (76,2%), k úrovni stravování (85,7%).

Naopak **kritické hodnocení** bylo v oblastech :

- nabídka dalších aktivit a akcí (negativní postoj zaujalo cca 50% dotázaných)
- uspořádání denních činností (délka pobytu venku, zohlednění individuální potřeby spánku nebo odpočinku apod.) - 50%
- možnost spolupráce s MŠ (tvorba koncepce, programu a jeho plnění, účast na akcích školy apod.) – 62%
- vybavení a zařízení školní zahrady a její využívání – reagovalo 86% z dotázaných negativním hodnocením

Kritické připomínky rodiče dále sdělovali ve volně definovaných bodech, jejich obsah se shodoval s výše negativním normativním hodnocením, zazněly i pochvaly na adresu školy – přístup k dětem, zlepšování a modernizace interiéru školy, přednášení dětí na akcích v obci, návštěva divadel.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace MŠ Straškov – Vodochody, čj. 23/2002 ze dne 21. 10. 2002 s platností od 1. 1. 2003
2. Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané Krajským úřadem Ústeckého kraje ze dne 13. 5. 2003, čj. 30255 s účinností změn k 1. 1. 2003
3. Potvrzení ve funkci ředitelky MŠ zřizovatelem ze dne 21. 10. 2002 s účinností od 1. 1. 2003
4. Výkaz Škol (MŠMT) V 1-01 - výkaz o mateřské škole podle stavu k 30. 9. 2004
5. Organizační řád MŠ Straškov – Vodochody bez bližší identifikace platnosti
6. Školní řád mateřské školy vydaný k 1. 1. 2005
7. Výjimka z počtu zapsaných dětí ve třídě MŠ pro školní rok 2004/2005 ze dne 7. 9. 2004 včetně souhlasného stanoviska Krajského úřadu Ústeckého kraje ze dne 22. 9. 2004, čj. 107908/SMT/2130/2004
8. Školní vzdělávací program platný pro školní rok 2004/2005 uváděný pod názvem „Učíme se hrou“
9. Třídní vzdělávací program platný ve školním roce 2004/2005
10. Režim dne v MŠ
11. Pracovní doba zaměstnanců MŠ - platný přehled pro školní rok 2004/2005 včetně stanovených úvazků přímé výchovné práce pedagogů
12. Kritéria hodnocení zaměstnanců MŠ
13. Plán kontrolní a hospitační činnosti – bez identifikace
14. Zápisy z hospitací – školní rok 2004/2005
15. Přehled výchovné práce – školní rok 2004/2005
16. Měsíční přehledy docházky dětí – za období září 2004 – duben 2005
17. Dokumentace k evidenci dětí – Evidenční listy zapsaných dětí do MŠ ve školním roce 2004/2005, rozhodnutí o přijetí do MŠ, přihlášky do MŠ
18. Kniha úrazů, vedena od roku 2000
19. Zápisy z pedagogických rad a pracovních porad – školní rok 2004/2005
20. Inspekční zpráva ze dne 19. 9. 2001, čj. 062-88/01-1351
21. Zápis ze dne 27. 4. 2005 provedený v průběhu inspekce o zjištěných skutečnostech
22. Dotazníky pro rodiče – 21 odevzdaných a vyhodnocených

ZÁVĚR

Dlouhodobé zkušenosti pedagogů v oboru jsou předpokladem pro naplňování výchovně vzdělávacího programu školy. Služby pokrývají a organizačně zajišťují pedagogickou činnost po celou dobu provozu MŠ. Nedostatky byly zjištěny v průkaznosti řídicí dokumentace k organizaci provozu vůči zaměstnancům, systém vedení a motivování lidí je zatím nevýrazný.

Materiálně technické zázemí školy je velmi dobré a umožňuje plně realizovat zvolený vzdělávací program. Slabším článkem řízení je oblast kontroly se sledováním účelnosti využívání pomůcek a vybavení.

Pozitivem je skutečnost, že se škola přihlásila k „Rámcovému programu pro předškolní vzdělávání“ a snaží se jej uvádět dle svých podmínek do praxe. Kvalita výchovně vzdělávacího procesu je ovlivněna mírou promyšlenosti příprav a systému plánování. Chybí systémová provázanost programu, kontrolní a evaluační činnost v oblasti vzdělávacího programu zatím nefunguje. Příznivý dopad výchovného působení na dítě vzhledem k jeho potřebám je ve vstřícném přístupu pedagogů a klidné atmosféře uvnitř školy.

Vývoj od poslední inspekce, která proběhla v roce 2001, zaznamenal zásadní změnu v životě školy, a to přeměnu školy na příspěvkovou organizaci s účinností od 1. 1. 2003. Změnou formy hospodaření musela být doplněna potřebná dokumentace školy, s čímž se do dnešního dne nedovedla škola ještě plně vypořádat. Totéž platí o stagnaci a průměrnosti v oblasti plánování, přetrvávající nedostatky jsou ve funkčním využívání kontrolních mechanismů a evaluaci.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Školní inspektorka	Ludmila Šutková	Ludmila Šutková v.r.

V Litoměřicích dne 4. května 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce Litoměřice, Na Valech 525, 412 01 Litoměřice. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: 9. 5. 2005

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Jaroslava Vokáčová, ředitelka mateřské školy

J. Vokáčová v.r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel Obec Straškov – Vodochody 411 84 Straškov – Vodochody čp. 2	2005-05-30	f2-1037/05-1351

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
2005-05-30		Připomínky nebyly podány.